

Overweging 7^e zondag van Pasen, 24 mei 2020

Dominicuskerk Utrecht - Leny Beemer

Inmiddels alweer een paar jaar geleden was ik in Bologna op een groot congres van lekendominicanen uit heel Europa. Bologna is de plaats, waar Dominicus veel verbleef en preekte en waar hij ook is gestorven. Nadat hij aanvankelijk was begraven in een heel eenvoudig graf werd hij een jaar voor zijn heiligverklaring overgebracht naar een indrukwekkend praalgraf. Grote kunstenaars uit de Italiaanse renaissance hebben eraan gewerkt en het is daarmee een van de belangrijke kunstwerken uit die tijd. Werkelijk prachtig! Maar al die praal zal Dominicus zelf niet gewild hebben, zo mogen we opmaken uit de biografieën van zijn altijd bescheiden manier van leven. Het ging nooit om hem, maar altijd om de verkondiging van de blijde boodschap van Jezus Christus, het Woord met een hoofdletter. Dominicus stond geheel in dienst daarvan. Hij kende pijn, verdriet en teleurstelling, net als wij. Maar hij putte kracht uit zijn verbondenheid met Jezus, zijn leven was als één doorlopend gebed, ook samen met zijn volgelingen.

Vandaag horen we in de lezing uit het evangelie van Johannes, dat Jezus de Vader bidt om verheerlijkt te worden. Dat lijkt in schrille tegenspraak met de eenvoudige manier van leven van Jezus, zoals we uit alle verhalen van de vier evangelies lezen: te voet, zonder poespas, midden tussen de mensen die door de gevestigde orde niet werden gezien. Jezus zal met zijn gebed dan ook vast niet bedoelen, dat het om zijn persoonlijke verheerlijking gaat. Maar wat betekent zijn gebed dan wel?

Wij gebruiken in onze hedendaagse taal het woord 'heerlijk' als we iets heel lekker vinden, of ook als we iemand heel lief vinden. 'Je bent een heerlijke schat' zijn woorden van mensen die gek zijn op elkaar. Of: 'wat een heerlijk mens' als we iemand origineel, lief en leuk vinden. Het woord heerlijk heeft ook iets feestelijks, iets bijzonders. Zoiets als het zingen van 'in de gloria' bij een verjaardag. Dat wens je dan iemand toe: dat het leven goed mag zijn, stralend en vol vreugde.

In een andere context heeft het woord ook iets mystieks. Dan betekent het verrukking, uitstijgend boven het alledaagse, vol zijn van Gods liefde, zicht krijgen op de wereld en jezelf in Gods licht. Ervaringen, die ook ons soms zomaar overkomen en vervullen als we heel gelukkig zijn of ineens overweldigd worden door inzicht, schoonheid of ontroering.

Zoiets moeten ook de gebedswoorden van Jezus betekenen. Jezus was zo één met de Vader, zo vol van Gods heerlijkheid, dat Hij bad dat die heerlijkheid van Hem zou afstralen, zodat iedereen het aan Hem zou kunnen zien. Maar dat niet alleen. Hij bad, dat die eenheid met God ook in zijn leerlingen werkelijkheid zou worden, dat zij in zijn Geest net als Hij zouden gaan stralen van Gods liefde, zodat iedereen erdoor zou worden aangestoken. Jezus sprak deze woorden in wat we zijn testament zijn gaan noemen, zoals Johannes dat heeft opgeschreven, zijn laatste gebed bij zijn leerlingen voordat hij een smadelijke dood moest sterven. In die context geplaatst is het nogal wat om over heerlijkheid en eenheid te spreken.

Wij weten allemaal, dat leven in liefde niet altijd rozengeur en maneschijn is. Zelfs mystici kennen donkere nachten van vertwijfeling. De heerlijkheid van de liefde is zowel onder mensen als met God niet altijd even zalig! Hoe lief we ook voor elkaar willen zijn, er zijn altijd ook momenten en tijden van verwijdering, irritaties,

vervreemding en zelfs van pijnlijke confrontaties. In het leven van ieder van ons kennen we de intense pijn om het verlies van wie of wat ons het meest dierbaar is. Alle 'heerlijkheid' lijkt dan een gotspe, ver weg van onze werkelijkheid. Dat geldt misschien in deze moeilijke tijd wel meer dan ooit.

Dat kunnen en mogen we niet wegpraten met mooie woorden over God of over liefde. Dan komt het erop aan, dat we er gewoon zijn, machteloos en vaak zonder woorden.

Vaak moeten we dan door een diep dal en beseffen we pas veel later, dat liefde alleen maar kan uitgroeien tot iets dieps tussen mensen onderling en tussen mensen en God, als we de pijn erbij aanvaarden, er doorheen gaan, vertrouwend op de kracht van de liefde, die dit alles zal overwinnen, liefde die kan vergeven, liefde die bekommerd is om de ander.

Dat besef is er niet zomaar.

De leerlingen van Jezus keerden terug, nadat ze Hem definitief moesten loslaten. Dat hoorden we afgelopen donderdag op het feest van Hemelvaart. Ze bleven erna bij elkaar, door alle pijn heen, en baden samen, samen ook met de vrouwen die er steeds bij waren. Maria wordt met name genoemd. Kunnen we ons haar pijn voorstellen? Zij moet welhaast gebroken zijn geweest door het ontluisterende verlies van haar Zoon Jezus. Maar ook van haar wordt verteld, dat ze bleef bidden, trouw en eensgezind met alle leerlingen.

In zo'n situatie kan je niet eens alleen bidden, heb je elkaar hard nodig. Maar in het samen bidden ontstaat dan ook kracht, die onze pijn overstijgt. Wat dan met ons gebeurt kunnen we niet zelf bewerken. Het is kracht van de Heilige Geest, van leven door de dood heen, van leven met elkaar in vrede en liefde, in betrokkenheid op wie moeten lijden, in solidariteit met wie gebukt gaan onder geweld en onrecht, ziekte, zorg en eenzaamheid. Misschien is precies dat wel de heerlijkheid waar Jezus over spreekt. Juist in de duisternis mogen we ons omringd en gedragen weten door Gods heerlijkheid.

Laten wij nu dan ook, op weg naar Pinksteren, geïnspireerd door het gebed en de verkondiging van Dominicus, vertrouwen op die heerlijkheid, op die Geest van liefde, die er altijd is, ook al ervaren we dat niet altijd. 'Ik laat jullie niet verweesd achter', zegt Jezus eerder in hetzelfde Johannes evangelie. Als wij Hem volgen, stap voor stap proberen te leven in zijn geest, dan mogen we erop vertrouwen, dat Hij er zal zijn, midden onder ons. Dan zal ook zijn heerlijkheid in ons zichtbaar worden. Laten we daarom samen blijven bidden, op afstand of dichtbij, maar wel trouw en eensgezind, uitzierend naar de komst van de heilige Geest. Amen.